

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 189/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť F. P., N., zastúpeného advokátom JUDr. A. S., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 2 C 351/2008-208 z 3. októbra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co 70/2012-228 z 26. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. P. o d m i e t a pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2013 doručená sťažnosť F. P., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. A. S., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 C 351/2008-208 z 3. októbra 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 70/2012-228 z 26. novembra 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Sťažovateľ sa v namietanom konaní domáhal určenia vecného bremena (právo cesty pešo, vozom a motorovými vozidlami po pozemkoch vo vlastníctve odporcov). Svoj návrh odôvodňoval tým, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech svojho pozemku a na ňom stojacemu rodinnému domu nadobudol on a jeho právni predchodcovia vydržaním.

Okresný súd rozsudkom č. k. 2 C 351/2008-208 z 3. októbra 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol návrh sťažovateľa a zaviazal ho na náhradu trov konania.

Krajský súd na odvolanie sťažovateľa napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho skutkovými i právnymi závermi.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu, ktoré sú podľa neho založené na nesprávnych skutkových a právnych záveroch a nedostatočne odôvodnené.

V podstatnej časti svojej argumentácie sťažovateľ podrobne poukazuje na to, v ktorých smeroch považuje skutkové a právne závery okresného súdu za nesprávne, pričom jeho argumentácia sa v podstatnej časti zhoduje s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Zároveň poukazuje na to, že podľa neho sa krajský súd dostatočne nevysporiadal s jeho odvolacími argumentmi, a preto jeho rozsudok považuje za nedostatočne odôvodnený.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa... domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa č. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46, ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. 2 C/351/2008-208 zo dňa 03. 10. 2011 a rozsudkom Krajského súdu Žilina č. 5 Co/70/2012-228 zo dňa 26. 11. 2012 porušené bolo.

2. Ústavný súd SR rozsudok Okresného súdu Námestovo č. 2 C/351/2008-208 zo dňa 03. 10. 2011 a rozsudok Krajského súdu Žilina č. 5 Co/70/2012-228 zo dňa 26. 11. 2012 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Námestovo na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Námestovo a Krajský súd Žilina sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 331,13 €... a to na účet advokáta JUDr. A. S. do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu, ktoré sú podľa neho arbitrárne, založené na nesprávnych skutkových a právnych záveroch a nedostatočne odôvodnené.

K namietanému porušeniu základných a iných práv rozsudkom okresného súdu

Proti namietanému rozsudku okresného súdu bol prípustný a sťažovateľom aj využitý opravný prostriedok, na základe ktorého bol tento rozsudok v odvolacom konaní preskúmaný krajským súdom. Ústavný súd preto konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je v jeho právomoci preskúmanie namietaného rozsudku okresného súdu, pretože na základe prípustného opravného prostriedku jeho preskúmanie patrilo do právomoci všeobecného súdu. Z uvedeného dôvodu

ústavný súd odmieta sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu základných a iných práv rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako i práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím

došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok krajského súdu.

Po preskúmaní rozsudku krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou či nedostatočne odôvodnený.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu a svoj rozsudok náležite odôvodnil, keď po zhrnutí dôvodov rozhodnutia okresného súdu a dôvodov odvolania sťažovateľa uviedol:

„Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, spisového materiálu a po vyhodnotení tvrdení účastníkov v odvolacom konaní, dospel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a preto sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi rozhodnutia okresného súdu. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd preukázaný skutkový stav vyhodnotil v odôvodnení napadnutého, rozhodnutia, na ktoré odvolací súd poukazuje

a s ktorým sa stotožňuje. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd podrobne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysvetlil akými úvahami sa riadil, keď dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal ani domnelý právny titul, na základe ktorého jeho rodičia mali vstúpiť do dobromyseľnej držby práva cesty, keďže z titulu kúpnej zmluvy zo dňa 29. 10. 1963, ktorou rodičia navrhovateľa odkúpili predmetné pozemky od K. K., nemohli byť objektívne presvedčení, že vykonávajú právo k cudzej veci, keďže predmetnou kúpnu zmluvou nadobudli nehnuteľnosti do svojho vlastníctva. Zároveň pokiaľ ide o odvolacie námietky odporcu 1) tieto nepovažoval odvolací súd za opodstatnené, pričom so všetkými sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal v dostatočnom rozsahu okresný súd.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako večne správny potvrdil...“

Ústavný súd konštatuje, že aj podľa neho sa okresný súd veľmi podrobne a dôsledne vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre posúdenie sťažovateľom uplatnených nárokov vrátane skutočností, ktoré tvorili podstatnú časť odvolacích dôvodov sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu aj podstatnú časť dôvodov jeho sťažnosti.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, a preto je naplnený dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími jeho nárokmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013